

אשרי האיש

החסידות בדרך רבוה"ק זיע"א

בעזרת ה' נעשה ונצליח

יום ו' ערש"ק א' ור"ה אב תשפ"ב

פרשת מסעי

גליון תקמ"ז

שנה י"א

מפי ספרים וסופרים

"כל רודפיה השיגוה בין המיצרים"

כך שם המלך לב איך שהבעל הבית במסתרים תבכה נפשו, אך מאידך גיסא שמח שמחה גדולה, וכשנשאל לפשר הדבר, הסביר הבעל הבית למלך, בוכה אני מרה על שהוצרך המלך לגלות למרחק מרחקים, לנדוד מביתו וממלכותו, אך מצד שני שמח אני וטוב לב על שזכיתי שהמלך בכבודו ובעצמו שוהה אצלי.

משל זה המשיל הרה"ק ר' שמעלק"ה מניקלשבורג זי"ע (מצוין בייטב פנים, יפה לעינים ח"י), על ענין הימים הללו, ימי בין המיצרים, שיש לנו לבכות ולקונן על שכינתא בגלותא, אך מצד שני יש להרבות בשמחה שהמלך נמצא איתנו - מלך בשדה. כן הביא באותו ענין בספר "עבודת ישראל" (פרשת מסעי ד"ה וכבר הקדים) אבל בסגנון אחר, למשל לשר שיושב בביתו ואימתו מוטלת על כל אדם וקשה מאוד לגשת אליו, משא"כ אם השר עובר בשוקין וברחובות חוץ לפלטרין שלו, אז הוא קרוב לכל קוראיו ויאזין שוועת כל הקוראים בשמו. ורימוז זאת בפסוק (איכה א' ג'), כל רודפיה השיגוה בין המיצרים, דהיינו כל מי שרודף להמליך את הבורא יוכל להשיג יותר דוקא בימים אלו בין המיצרים. והביא שהנמשל הוא לדעת כי בזמן הזה, הקב"ה "בצפור נודדת מקנה וגו'" (משלי כ"ז, ח') ולכן הרשות נתונה לכל אדם להתקרב אל מלכו של עולם והוא עונה אליהם (והביא זאת הנ"ל בשם מורו ורבו המגיד ממעזריטש זי"ע).

מעשה במלך גדול ששלט על כמה מדינות שהיה צריך לברוח לגלות מארמון מלכותו, ולברוח הרחק הרחק משם אל מקום שלא יכירו אותו שם, ויוכל שם לחיות באחד הבתים בשקט ובשלוה. חצה המלך רחובות וערים, ואף נכנס ליער הגדול, לאחר כמה שעות של הליכה ראה אור בקצה המנהרה הלא הוא עירה קטנה נדחת אשר שוכנת מעבר ליער שבו נמצא, באותו רגע נזכר שבעיר פלוגית זו יש לו שם ידיד מגיל נעורים, ואמר לעצמו אולי ננסה ואמצא אני את ידידי, ואם כך שיכיר אותי, והעיקר שיארח אותי על הצד הטוב ביותר.

כשהגיע לעיר שאל אם מכירים את פלוני אלמוני, ואמרו לו איפה הוא גר. כשהגיע לבית ידידיו, שאל אותו בעל הבית מה מבוקשו, אמר שמפאת ההליכה הארוכה רוצה הוא לרחוץ את עצמו ואף לאכול, ולאחר מכן לישון, ולמחרת יצא בעלות השחר. הבעל הבית הכניס אותו בשמחה לביתו ונתן לו את כל מבוקשו. בתוך הסעודה שהכין לו בעל הבית, התחילו לדבר על דא ועל הא, ואז שאל אותו בעל הבית מי הוא ומה שמו והיכן הוא גר, והתחיל לענות לו על כל שאלה, ובסופו הזכיר לו את ימי נעוריו, או אז אמר לו בעל הבית שאכן הוא נזכר, על אשר היינו בימי נעורינו בשבת אחים גם יחד, אבל מה קרה שנפלת מבירא רמא לבירא עמיקתא, וענה לו המלך את כל מה שקרה לו, עד שהיה צריך לצאת לגלות זו. לאחר כמה שעות של דיבורים על ימי הנעורים ועוד, הלך המלך לישון. אתא בוקר, והכין הבעל הבית ארוחה דשינה למלך, ובתוך

אמרות טהורות

אמרות קודש מרבותינו הק' מאלכסנדר

קנח:), שהיא בחינת חכמה, שלמעלה מימי הבנין, למעלה מהגשם, ושם זכו לשלימות התורה. וזהו הענין שהוצרכו המסעות להכתב בתורה, לרמז שלזכות לתורה צריכים לצאת מכל ענין גשם, שיהיו כל התהלכות רק בתורה בלבד. (אמרי מנחם)

שיוצא לנסיעה קודם כל יאמין שהכל עפ"י ה', ובהשגחתו

ויכתב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה' ואלה מסעיהם למוצאייהם.

באוה"ח הק' דקדק למה שינה, בתחלה הקדים לומר למוצאייהם ואח"כ למסעיהם ואח"כ הקדים תיבת למסעיהם לתיבת למוצאייהם, וי"ל בדרך פשוט, דהנה בסדר העולם כשאדם מכין א"ע לנסוע עלי דרך יש לו מטרה מיוחדת להנסיעה להשיג איזו דבר, אבל בפרטי הדברים לדעת עד כמה שיצליח אי אפשר לחשוב מקודם, יש שיוזע שהכל ע"י השי"ת המסבב סבות, לא בחכמתו וכחו ועוצם ידו, ויש שסומך על חכמתו ועל הצלחתו, ובכל אופן א"א שישגי מקודם כל הפרטים, אבל אח"כ בשונו לביתו אז ידוע לו כל הפרטים שהשיג בנסיעתו, ברם המאמין ידוע שכל זה שהצליח בנסיעתו הכל היא על פי ה' ובהשגחתו בכל הפרטים. ובוה יבואר הכתובים ויכתב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה', כלומר משרע"ה כתב כל התוצאות שהרויחו בני ישראל ממסעיהם והאמינו שהכל על פי ה' בהשגחתו ית"ש בכל הפרטים, ואלה מסעיהם למוצאייהם, כלומר בתחלת נסיעתם ידעו בהמטרה, שהמטרה בנסיעתם המה למוצאייהם, אבל לא יכלו לחשוב כל הפרטים שירוויחו בנסיעתם משום שהכל תלוי בהשגחתו ית"ש. (אמונת משה)

שום דבר לא מגיע מעצמו, אלא מה'

ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם עפ"י ה'.

ר"ל שהיו יודעים כי לא בכחם ועוצם ידם יצאו ממצרים רק עפ"י ה', ומשרע"ה כתב זאת לדור אחרון שממנו נקח לעבוד את ה', לידע ולהאמין כי בעצמו לא יכול להושיע א"ע, והכל בא ברצונו הטוב. וכמאה"כ פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון רק ברצונו ית' הוא משביע לכל חי ואין אנחנו עושים כלום, וצריך האדם לבטוח בה' שתמיד ישפיע לנו שפע וישועות ברצונו הטוב, אע"פ שאין אנו כדאים. ובבחינה זו נוכל לזכות להישועה ולקדושת אר"י, וכמש"כ זוה"ק עה"כ בטח בה' ועשה טוב שכון ארץ ורעה אמונה, בטח בה' ועשה טוב - כדי שיהיה לך משכן בארץ באמונה ובטחון יש לו קיום ושייכות עם אר"י, וקדושת אר"י יהיה קולטת אותו. (תפארת שמואל)

כדי לזכות לתורה צריך לצאת קודם מכל עניני הגשמיות

ויכתוב משה את מוצאייהם למסעיהם על פי ה'.

היינו לפי מה שהם יוצאים מתאוות מצרים כך הם מקבלים את האורות למסעיהם, היינו אורות התורה, שהם עפ"י ה', ואלה מסעיהם למוצאייהם, היינו כפי מה שהם מקבלים אורות מסעיהם, שהם אורות התורה, כשיעור הזה הם יוצאים מהתאוות, כי האחד תלוי בשני כאמור. ומזה הטעם היו צריכים לעבור תחילה את כל המדבר שממה הזה, שכל החיות בו הוא למעלה מהטבע, להורות שהתורה היא למעלה מהגשם, כי הם שכלית, היפך הגשם, עד שבאו לארץ ישראל, שהיא ג"כ למעלה מן הגשם, כי הגשם הוא בימי הבנין, ואוירא דארץ ישראל מחכים (ב"ב

ווארט

שבע יפול צדיק וקם

ויסעו מחרדה ויחנו במקלות (ל"ג, כ"ד-כ"ה). ר"ל שהאדם הצדיק צריך לפעמים לירד למטה ולהתערב בין בני אדם לעשות להם איזה טובה או להתפלל עבורם הצטרותם או להעלותם כמבואר בספד"ק נועם אלימלך. אך בין בני האדם נוח להאדם להיכשל וליפול ממדרגתו ח"ו, אבל כיוון שנתקשר האדם בשורש כל השרשים ומקשר עצמו ומייחד כל העולמות, אז אין לו מורא ופחד כלל כיוון שנתקשר היטב. וז"ש "ויסעו מחרדה" שהוא לשון יראה וחרדה, ועולם זה נקרא שם א"ד כנודע, "ויחנו במקלות" ע"ד במקלות ברכו את ה' (תהילים ס"ה, כ"ז) ר"ל שאח"כ יכול לירד במקלות ישראל ולפעול להם כל צרכם ולהעלותם לקשרם בקדושה עליונה.

(דודאים בשדה)

לע"ז הרה"ח ר' יצחק
בן הרה"ח ר' משה אריה זצ"ל
נלב"ע ו' סיון תשע"ד

מרגניתא דיצחק

פנינים בסדר פסוקי פרשת השבוע

ויחנו בקברות התאוה (ל"ג, ט"ז). יש לפרש כי עם ישראל בראותם את המשפט הגדול שנעשה בעם המתאווים, נתנו אל ליבם לשבר התאוה ולקברה מכל וכל. וזהו "קברות התאוה" המקום שבו קברו ישראל את התאוה האסורה.

(ע"פ באר מים חיים)

כי אתם באים בו' (ל"ד, ב'). אא"ז מו"ר זצ"ל אמר, כי צריך האדם לקבל ע"ע להיות מיוחד להשי"ת כרצונו עד שלא יהיה נשכח ממנו אף רגע אחד. אף שיודע האדם כי איננו במדרגה זו, מכל מקום הקבלה והרצון צריך להיות על צד היותר טוב וזה מועיל שיוכל לעשות דבר מה על כל פנים עכ"ד. ונראה להוסיף כי היה גלוי וידוע להשי"ת שישאירו מנענעים, ואעפ"כ היה רצונו יתברך שיקבלו עליהם את זה לעקור אותם מכל וכל. וכן כתבו חז"ל (סוטה לד.) שקבלו עליהם כשעברו הירדן והיה זה עצה אף שישאירו יוכלו לתקן זאת כמו שיהיה לעתיד הכל מתוקן בעזרת השי"ת, ע"י הקבלה שיקבלו עליהם כראוי כנ"ל.

(שפת אמת)

ויסעו מקברות התאוה ויחנו בחצרות (ל"ג, י"ז). אין לך עצה טובה לכבישת היצר, לשבירת ולקבורת התאוה מהזכרת יום המיתה ליצה"ר, אם רצונך לנסוע מ"קברות התאוה" קיים בעצמך "ויחנו בחצרות", זכור תמיד כי העוה"ז אינו אלא חצר שלפני הבית, פרוזודור לטרקלין. אין אדם שוהה בפרוזודור אלא מתקין עצמו שם להכנס לטרקלין.

(בית יצחק, ווארקין)

את שש ערי המקלט אשר תתנו לנו שמה הרצח, ועליהם תתנו ארבעים ושתיים עיר (ל"ה, ו'). שש ערי המקלט הינן שש המילים של הפסוק: "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד". וסמוך להן - "ועליהן תתנו" - ארבעים ושמונה המילים של פרשת ואהבת עד ובשעריך. פסוק זה של 'שמע ישראל', ופרשה זו של 'אהבת', הם שש ערי המקלט, בהן יכול כל אדם מישראל למצוא לו מחסה ומגן, אף אם עשה רע. כן הוא, ע"י קבלת עול מלכות שמים ואהבת ה', הריהו ניצול מכל המקטרגים הרודפים אחריו.

(אוהב ישראל)

זאת מוצאייהם למסעיהם (ל"ג, ב'). 'מוצא' רומז למיתה, כמו דאיתא במדרש לעת מצוא זו מיתה, היינו שוב יום אחד לפני מיתתך, שיזכר לך יום המיתה, ועי"ז 'למסעיהם', ילך ממדרגה למדרגה על פי ה' שיעשה הכל לשם ה'.

(הרה"ק ר' חיים מנחם מזינקוב ז"ע)

אלה מסעי בני ישראל וגו' (ל"ג, ט"ו). הרמ"ע מפאנו זצ"ל כותב: הר"ת של אלו הארבעה תיבות של הכתוב הזה מרמזין על ד' גלויות: אדום, מדי, בבל, יון, שצריכים בנ"י לעבור עד ביאת משיח צדקנו בקרוב. והנה איתא במדרש שלכן הגאולות הקודמות לא נשארו קיימות לעולם, מפני שלא היה ע"י השי"ת בעצמו כי אם ביד שליחיו, אבל לעתיד השי"ת בעצמו יגאל את ישראל וכדכתיב "ופדויי ה' ישוּבוּ ובאו ציון ברנה" ולכן יהיה "ושמחת עולם על ראשם", ישועה נצחית. וזה מרומז בפסוק "אלה מסעי בני ישראל", ועדיין לא נגאלו גאולה שלימה נצחית, זהו מפני "אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן" ביד שליחי השי"ת ולא מיד השי"ת בעצמו, כמו שיהיה בגאולה העתידה במהרה בימינו.

(כתנות אור)

ויסעו מרפידים ויחנו במדבר סיני (ל"ג, ט"ו). י"ל בדרך צחות ויסעו מרפידים, כיון שרפו ידיהם מדברי תורה ופירשו מללמוד תורה ח"ו, אז נעשים שונאים לת"ח, וכמ"ש חז"ל (פסחים מט:): שנה ופירש קשה מכולם. וע"י שנאה יבוא קנאה להתקנאות בהעוסקים בתורה ליתן בהם דופי ולדבר עליהם, וזהו ויחנו במדבר סיני, ר"ל לדבר בת"ח הנקרא "סיני" ולזלזל אותו.

(תולדות יעקב יוסף)

כשאדם מתבטל ומרפה ידיו מהתורה, אין לו מנוחה, כי נותנין עליו עול מלכות שמים ועול דרך ארץ (אבות ג, ה'). ומדה טובה מרובה, שאם עוסקין בתורה מעבירין ממנו עול מלכות שמים ודרך ארץ. וזהו הרמז "ויסעו מרפידים", רפידים דרשו חז"ל לשון רפיון ידים מהתורה, וכשנוסעים מזה דהיינו ממידת העצלות ועוסקים בתורה, אז "ויחנו" יש להם חניה ומנוחה, "במדבר סיני", ע"י התורה הנתונה משם.

(אגרא זכלה)

מעשי צדיקים

השמש שזכה לראות את אליהו הנביא ועוד

באותם הימים חי בניקלשבורג יהודי זקן, תמים וירא שמים, שמילא את תפקיד השמש של הקהילה, כפי שזה היה נהוג, היה השמש הזקן עובר מדי בוקר ודופק במקלו על החלונות ותרסיס הבתים כדי להעיר את היהודים לעבודת הבורא, בעוברו ליד ביתו של הרב היה השמש נוהג להתעכב שם דקות אחדות, לנוח קמעה ולפעמים אף לשתות כוס תה, הוא המשיך במנהגו זה גם אחרי בואו של רבי שמואל שמעלקא לעיר. פעם אחת כאשר השמש נכנס לבית הרב לפנות בוקר, הוא ראה את הרב יושב כהרגלו רכון על הגמרא ולידו עומד יהודי בלתי מוכר חגור בחגורת עור והאזין לקול הלימוד, השמש שהכיר היטב את כל יהודי העיר, היה בטוח כי את היהודי הזה עדיין לא ראה מעולם, חשב השמש כי זהו וודאי אחד היהודים הנוודים ההולכים מעיר לעיר, ועכשיו הוא לך בביתו של הרב והשתתף בשיעור הבוקר שלו, במשך כל אותו היום לא ראה השמש את היהודי ההוא שנית, אולם למחרת בבוקר שוב באותה שעה הוא שוב ראה אותו עומד ליד הרב ומקשיב ללימוד הגמרא, עתה גברה סקרנותו של השמש והוא החליט לשאול את הרב בהזדמנות מיהו יהודי בלתי מוכר זה? כאשר שאל, השיב לו רבי שמואל כי היהודי הזה היה אליהו התשבי, הוא הוסיף וביקש את השמש לא לדבר על זה יותר, והשמש המופתע לא הוסיף לשאול שאלות בנדון. עבר זמן מה והשמש שכח מכל הפרשה, עד שפעם אחת עבר מאוחר בלילה ליד בית הרב, ו

לפני למעלה ממאתיים שנה היתה בעיר ניקלשבורג קהילה גדולה וחשובה, במשך דורות רבים ישבו על כס הרבנות של עיר זו גאונים גדולים ומפורסמים, ביניהם המהר"ל מפראג, רבי יום טוב ליפמאן הלר בעל ה"תוספות יום טוב" ורבנים גדולים אחרים זיע"א. כאשר עמדה קהילה זו לבחור ברב שהיה בעת ובעונה אחת גם הרב הראשי של האיזור כולו, היו מחפשים כדבר המובן מאליו גאון גדול ששמו יצא למרחקים כאחד מגדולי הדור. באותם ימים כבר היה רבי שמואל שמעלקא זיע"א מתלמידי הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זיע"א רב מפורסם לאחר ששימש ברבנות בקהילות חשובות של פולין, שלחו אליו פרנסי קהילת ניקלשבורג הזמנה לבוא לעירם לשבת, כמועמד לתפקיד הרב הראשי שכסאו היה אז מיותר, רבי שמואל קיבל את ההזמנה, בא לשבת קודש, דרש ברבים בהלכה ואגדה, פלפל עם תלמידי החכמים שבעיר ועשה רושם כמיר על כולם. שבועות אחדים אחרי שובו לביתו, קיבל רבי שמואל כתב רבנות של העיר ניקלשבורג, פרנסי הקהל הודיעו לו כי הוא התקבל כרב ראשי של הקהילה, וגם כרב הכולל של ביהמ"ד ומוראביה כולה. זמן קצר לאחר מכן הוא בא לעיר ונתקבל בכבוד גדול, ומיד נכנס ראשו ורובו לעניני הרבנות של העיר כפי שהתפקיד דרש ממנו, במשך היום היה עסוק שעות רבות בעניני הקהילה, ואילו את רוב שעות הלילה הוא הקדיש ללימוד בהתמדה ועבודת השם.

ולחוציא פסק דין על פי ההלכה, הוא בא לבקש אותי שלא נחשיב את מעשהו של היהודי ההוא כאיבוד עצמו לדעת, אלא כמעשה של קידוש השם והאיש ההוא היה קדוש שמסר את נפשו על קיום המצוה בהידור, לאור כל זה הוא ביקש כי בית הדין בבואו להחליט אם האלמנה זכאית בתביעתה, יקח כל זאת בחשבון.

השמש שמר את כל הענין בסוד כמוס במשך כמה שנים, עד שמצא עצמו נאלץ לנלותו וזאת מסיבות מיוחדות במינן. מעשה בדין תורה שנערך בעיר בו פסק הרב נגד כמה בעלי בתים החשובים, ובעלי ההשפעה הללו הפכו בשל כך לשונאים מושבעים של הרב, והחליטו לעשות הכל כדי לסלקו מן העיר, החלו הללו לחפש על הרב כל מיני עלילות ואמתלאות, עבירות וחסרונות שונים, ובמסגרת מאמציהם גילו כי הרב מתנהג על פי מנהגי החסידים, אמנם לא היה בכך כל חידוש כי הרי כולם ידעו מאז ומתמיד כי רבי שמואל שמעלקא הוא מתלמידיו המובהקים של המגיד ממעזריטש, כך נהג הרב בניקלשבורג מהיום הראשון לבואו לעיר כאשר קיבלו אותו שם כרב ומורה הוראה, אולם מתנגדי הרב לא התחשבו בכך והפיצו כל מיני שמועות, וכדרכה של לשון הרע שהיא סחורה עוברת לסוחר ומוצאת קונים בקלות יתירה, כך התלקחה המחלוקת שאיימה על הקהילה היהודית של ניקלשבורג. כאשר המחלוקת הגיעה לשיאה, התאספו ראשי הקהילה ובעלי הבתים החשובים לאסיפה והחליטו להודיע לרב שלמען שלום הקהילה מוטב שיעזוב את כס הרבנות של העיר ושל המדינה.

הם קראו לשמש הזקן והטילו עליו ללכת אל הרב ולהודיע לו את החלטת ראשי הקהל, אולם כאן ציפתה לראשי הקהל הפתעה, השמש הזקן שכולם הכירו אותו כאדם שקט מתון וצניח, יצא הפעם מכליו וסירב למלא את השליחות, וצעק: היתכן לחשוך בצדיק כזה, בגאון כזה, בקדוש כזה, ואיפה כאן כבוד התורה? לא, אין אני מוכן ללכת בשליחות כזו, שלחו את מי שתשלחו אני לא הולך. כל הנוכחים הופתעו מדבריו התקיפים של השמש הזקן, אמנם כולם ידעו כי האיש הוא אדם ישר הגון ותמים דרך, שזו הפעם הראשונה שראו אותו יוצא מכליו ומסרב למלא את השליחות שהוטלה עליו, אך היו בין הנוכחים שהציעו לפטר את השמש ממשרתו, אולם המתונים יותר ביקשו לשמוע מפיו מדוע הוא מתייצב בתוקף כה רב לימינו של הרב? כאן פתח השמש הזקן את פיו וסיפר לנוכחים את המעשה שהיה, הוא אמר כי שמר את כל הענין בסוד לפי בקשת הרב, כי הוא ידע שפרסום הענין לא יהיה לרוחו של הרב, אולם עתה כאשר הוא רואה שאין ברירה הוא החליט לספר את מה שראו עיניו ושמעו אוזניו, והוא סיפר לראשי הקהילה המשתאים את סיפור ביקוריו התכופים של אליהו הנביא אצל הרב, ואת ביקורו של מנשה המלך שבא ליעץ לו כיצד לפסוק בענינה המסובך של האלמנה שבעלה מת על קידוש השם. מובן מאליה כי בתום סיפורו של השמש הזקן, נותרו מתנגדי הרב בלי מענה לשון, הם בושו ונכלמו וכל האסיפה התפזרה בשקט.

ורבי שמואל שמעלקא נשאר הרב הראשי של ניקלשבורג והמדינה עד יומו האחרון. כאשר חסידים סיפרו את המעשה ברבי שמעלקא והשמש, הם התפעלו לא מגדולתו וקדושתו של הרב זה הרי היה ידוע ומפורסם, אלא מענונותו המופלגת של השמש הזקן, שכמה וכמה פעמים היה לו גילוי אליהו, והוא לא סיפר על כך מלה לאיש עד שנאלץ לעשות זאת על כורחו, כאשר שם את נפשו בכפו כדי להגן על כבודו של הרב רבי שמואל שמעלקא.

ראה משהו מיוחד במינו, בדיוק כאשר עבר שם נפתחה הדלת החיצונית של הבית, ובפתח הופיעה דמותו האצילה של הרב, בידו פמוטים עם שני נרות, כשהוא מלווה שני אורחים שעזבו את ביתו, אחד מהם היה אותו יהודי עם חגורת העור שהרב תיארו בשעתו כאליהו הנביא, השני היה לבוש בגדי מלכות ועל ראשו כתר, בראות השמש את המחזה נפל עליו פחד גדול, הוא עמד שם בחשכת הלילה רועד מקור ומהתרגשות, וראה את הכל, ראשון הלך בעל הדמות המלכותית ואחריו אליהו הנביא, אחריהם צעד הרב וליווה את האורחים צעדים אחדים, הוא חיכה עד ששני האורחים נעלמו בחשיכה, ואחר כך נכנס לבית והתיישב ללמוד, השמש נשאר על עמדו רגעים ארוכים משתאה ואינו יודע את נפשו, אחר כך אזר עוז ונכנס לבית הרב ואמר: אני מבקש ממך סליחה ומחילה רבי ואל נא תכעס עלי, אולם מאד הייתי רוצה לדעת מי זה היה האדם עם בגדי המלכות ועם הכתר על ראשו שרבינו זה עתה ליווה מביתו, באמת לא כדאי לדבר על כך, השיב הרב באי רצון, אולם הואיל וראית מה שראית הרי זה סימן שמוטר לי לספר לך.

ובכן דע לך כי האיש היה מנשה בנו של חזקיהו המלך, והוא בא אלי בקשר לדין תורה שהיה לנו כאן היום, מעשה ביהודי ירא שמים שחי בעיר אחת שהיה מהדר ומדקדק במיוחד במצוות לא תעשה לך פסל וכל תמונה שבעשרת הדיברות. למרות שהיה לו כשרון ונטיה חזקה לציוור ולפיסול, הוא נזהר משנה זהירות לא לעשות שום דבר שיכול להיכנס לאיסור עשיית פסל או תמונה, ולעבור בכך על הלאו של עבודה זרה, הוא אפילו הקפיד שלא להסתכל על דברים כאלה, הגיעו אצלו הדברים עד כדי כך, שפעם אחת הוא יצא בלילה לרחובות העיר, והחל לשבר את כל הצלמים וצלבים המוצבים שם, אחד משומרי העיר תפס אותו בשעת מעשה, והוא הובא לדין ונדון למוות, עוד באותו יום בוצע גזר דין המוות והיהודי הוצא להורג בתליה. הקהילה כולה היתה בסכנה גדולה, אך בעזרת השם ובניסים גדולים חלפה הסכנה והצליחו לשכנע את השלטונות, כי היהודי עשה מה שעשה על דעת עצמו ואיש מבני הקהילה היהודית לא היה שותף למעשה, היהודי שהוצא להורג היה עני מרוד, ולא אלמנה לא היה מאין לגבות את כתובתה, היא נשארה בחוסר כל, ועל כן היא פנתה לחברה קדישא שאחד מתפקידיה היה לתמוך באלמנות שנקלעו למצב כלכלי קשה, אולם אנשי הח"ק טענו כי חובת החברה לתמוך באלמנות שבעליהן מתו מות טבעי, אולם לא כאשר האיש איבד את עצמו לדעת, והרי כמקרה שלפנינו ברור כי האיש הלך לקראת גורלו בעיניים פקוחות והוא ידע מה שהוא עושה ומה צפוי לו. לאחר שהרב ובית הדין של אותה עיר שמעו את טענות הצדדים הם החליטו להעביר את הנושא להכרעה לרבה של ניקלשבורג, ישבנו היום כל היום כולו על מדוכה זו, דנו בסוגיה ועיינו בהלכה, ולא הצלחנו להכריע, החלטנו לדחות את ההחלטה הסופית למחרת היום. ועכשיו שעת לילה מאוחרת כאשר ישבתי כדי לעיין בדין, בא אלי מנשה בן חזקיהו והסביר לי את הענין, הוא סיפר לי כי מאז מותו לא מצאה נשמתו מנוחה על החטא שחטא בחייו, בכך שהכניס צלם להיכל בבית המקדש.

בכל דור ודור מגולגלת נשמתו באנשים שונים שתפקידם לתקן את העבירות שעבר, עד כה לא זכה לתיקון מושלם עד שנשמתו התגלגלה בדמותו של היהודי ששיבר את הצלמים ברחובות העיר, ומסר את נפשו בצורה מושלמת על הלאו של לא תעשה לך פסל, עתה הוא סיפר לי זכתה נשמתו לתיקון המיוחל, וכיון שאני ובית דיני נתבקשנו לעיין בדין

משנכנס אב ממעטים בשמחה

אבל - - - בתנאי אחד קודם
שלתנאי זה א"א לעשות חותם
והתנאי הוא, או שהילד חי או שהאשה חיה
או אז אמר הבעל, שאלו את האשה.
הרופא הלך בקול בוכים
לשאול את האשה מה עושים

מעשה באדם ערירי ללא בנים
וגם אשתו כל הזמן היתה עיניה בתהילים
לאחר כמה שנים מהחתונה
הגיעה אליהם מהרופא בשורה
שבעזרת השם יולד לכם בן בעוד כמה חדשים
וכל איברי גופו יהיו בריאים ושלמים.

אריכות הגלות

משל למלך שעשה סעודה גדולה לכבוד בנו יחידו, וכאשר הגיעה שעת חצות ביום שנקבע לסעודה הגדולה, נתאוזה הבן לאכול ובא אצל אביו ואמר: אבי יקירי רעב אני מאוד, מדוע אין אנו אוכלים? אמר לו אביו המתן קצת בני עד שיבואו האורחים החשובים שהוזמנו לסעודה הגדולה.

כעבור שעותיים בא אליו הבן עוד פעם ואמר: רעב אני מאוד, ואמר לו אביו יש להמתין עוד קצת עד שיגיעו אלה שצריכים לבוא מהדרך.

כעבור עוד כשעותיים, בא שוב הבן וביקש מאביו להתחיל בסעודה כי הוא רעב מאוד, אמר לו אביו כי יש לחכות לאלו מהאורחים שצריכים לבוא לסעודה ממרחקים.

כעבור עוד שעה אמר לו הבן: אבי עד מתי נחכה? אני כבר לא יכול. אמר לו האב, צריכים אנו להמתין לאלה ההולכים ברגל ממרחקים.

ועתה, אם הבן הוא לא חכם גדול, אינו רוצה להמתין עוד וחוסף ואוכל, אבל אם הוא חכם הריהו מתיישב בלבו, כי לא תהיה זו מן החכמה לישוב ולאכול, אלא מוטב לו שיעשה רצון אביו המלך וימתין עד שיבואו כולם. והנמשל מובן, זוהי סיבת אריכות הגלות, הצדיקים אינם מתעקשים למהר ביאת המשיח, כדי שיועלו כל הניצוצות הקדושים, ודור הולך ודור בא ואין אנו רוצים לדבר מזה הרבה, כי בהדי כבשא דרחמנא למה לנו, אלא שזהו כלל גדול בתורה "כי לא בחפזון תצאו" רק "כבוד ד' הולך לפניכם", כי מאריכות הגלות הולך וגדל כבוד ד' עד שיתעלו כל הבחינות, ואז יבוא משיח צדקנו, בב"א.

(בית אהרן - קארלין)

האשה אמרה בלא ילדים אין לי חיים

עדיף לי שאני ילך, והילד יוולד לחיים.

ובאמת כך, לאחר כמה ימים, בשורה משמחת שלבער'ל נולד בנים

ואכן השמחה רבתה

שא"א בשום פנים ואופן לתארה כל יום הולדת של הילד, זכר את האמא

שבשביל שיחיה מסרה את חייה וביום זה עשה יום הילולא, ויום בכיה

שבו מבכה את פטירתה המרה

לאחר שלש עשרה שנים

קנה עם אביו תפילין

וכשהגיעה עת שמחת הבר מצוה שמח מאד כמקבל מסיני תורה ופתאום בלי אומר ובלי דברים נותן לו אביו סטירה על לחייו העדינים

אז אמר לו אביו, זכור יום זה שבו נפטרה

אמך עליה השלום, שעליך היא מסרה כל חייה

ועכשיו זה הזמן לצחוק ולשמחה, לעלות ריח ניחוח.

וכל זה כמשל, לגבי ריבון כל העולמים

שברא את כל העולם בשבע ימים שלפני 1951 שנים נחרב ביתו בית המקדש, זה תפארתו

וכל שנה אנחנו בוכים על החרבן שזה צערו וזה שיברו בזה הזמן וחלילה לחשוב שזה הזמן לשמוח
הלא הקב"ה מחכה שיקריבו קרבנות על המזבח
ומחכה לאותם הימים הרמים שיחזור לביתו כאותם ימים כבירים
ובני ישראל יקריבו את הקרבנות בשמחה
שכהנים בעבודתם ולוים בשירה ובזמרה
ויה"ר שנזכה לזה במהרה לאותה שמחה גדולה שיבנה בית המקדש במהרה בימינו
ושם יהיה כל חלקינו ושכבר יגמר הגלות המרה שכבר שתינו את מלוא כוס התרעלה
ויחזור רבון כל העולמים לביתו לקביעות עולמים ולראות כהנים בעבודתם ולוים לשירם ולזמרם ותחזינה עינינו מישרים אנא ריבון העולמים ויה"ר שלשנה הבאה נזכה לראות בירושלים הבנויה ולהקריב קרבן התמיד במועדו, ולהיות כהנים בעבודתם ולוים לשירם ולזמרם וישראל לנויהם, וימים אלו יהפכו לששון ולשמחה. אמן וכך יהי רצון.

עלון זה נתרם

כתובת מייל של מערכת הגליון
a13215113@gmail.com

הודעה משמחת

ב"ה, לכל המעוניין ניתן לתרום בעמדות "קהילות" וב"נדרים פלוס" הפרוסות בבתי כנסיות ברחבי הארץ והעולם ע"ש "עלון אשרי האישי"
או במספר טלפון ("קהילות"):

073-275-7000, ולהקיש קוד 8915

אין ניתן אכילא פאליגא אטא פונכס ח'מים אגלאם אפנ'חה
סכא אפנ'חה

לע"נ

מרת מלכה בת הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה - נלב"ע ד' שבט תשע"ד ולע"נ הרב אברהם בן הרה"ח ר' יוחנן דב הלוי ע"ה נלב"ע ז' אדר תשע"ה ת. נ. צ. ב. ה.

"יפוצו מעיינותיך חוצה"

קח לך זכות וחלק בהוצאות הגליון השוטפות מדי שבת בשבתו

נודב לע"נ

הרב מרדכי מנחם מנדל בן הרב אהרן אריה ז"ל נלב"ע ה' תמוז תשפ"א ת. נ. צ. ב. ה.

המעוניין לתרום להוצאות העלון להצלחה, ברכה או לע"נ יפנה לעורך הבח"ח ישראל פיגנבוים הי"ו,

או להפקיד בבנק פועלים, סניף 533, מס' ח-חן -540321 ע"ש ישראל בנימין פיגנבוים. ניתן לתרום מכספי מעשר.